

Hoge commissaris te Djakarta (Hirschfeld) aan minister-president (Drees), 30 maart 1950

Voor Drees, mede voor Stikker en Minuor en Schokking. Vierde delegatieverslag.

I. Militaire commissie kwam tot overeenstemming over onderstaand stuk dat aan plenaire vergadering zal voorgelegd.

1. Ter eerste Ministerconferentie van Nederlands-Indonesische Unie is inzake uitwisseling van militaire missies volgende overeengekomen.
2. De in punt A van brief van voorzitter Nederlandse delegatie ter RTC van 2 November 1949 nr. 850 bedoelde samenstelling en bepaling van taken der inzelfde brief sub B genoemde Nederlandse militaire missie, zal geschieden terstond na beëindiging reorganisatie KNIL en terugvoering Nederlandse land- en luchtmachtstrijdkrachten.
3. Missie bedoeld sub 2 zal bestaan uit officieren en militairen beneden die rang van Nederlandse zee-, land- en luchtmachtstrijdkrachten en sterkte van 800 man niet te boven gaan, exclusief personeel benodigd voor instandhouding dezer missie.
4. Samenstelling en bepaling van taken dezer missie zullen alsnog in onderling overleg geregeld invoege als sub A der in punt 2 bedoelde brieven en voor wat afdeling zeemacht van Nederlandse militaire missie betreft mede in art. 15 van regeling betreffende Nederlandse zeestrijdkrachten is omschreven, terwijl in afwachting van zodanige regeling bepaalde sub C dier brieven met betrekking tot deze missie van toepassing blijft. Spoedigst na beëindiging eerste Ministerconferentie van Nederlands-Indonesische Unie zal gezamenlijke commissie ingesteld ter voorbereiding van definitieve overeenkomst als bedoeld.
5. In afwachting van samenstelling bepaling der taken dezer missie zal onmiddellijk voorlopige Nederlandse militaire missie gevormd en ingesteld welker sterkte die omschreven in punt 3 niet te boven zal gaan.
6. Op voorlopige Nederlandse militaire missie is van toepassing conceptovereenkomst militaire missie, opgenomen in de in punt 2 bedoelde brieven evenwel met in achtneming van navolgende.
7. Niet van toepassing op voorlopige Nederlandse militaire missie zij van de in punt 6 bedoelde conceptovereenkomst artikelen 2 t/m 4, tweede lid van art. 17 en hoofdstukken IV en V.
8. Door opname van militairen in voorlopige militaire missie worden geen wijzigingen gebracht in krijgstuuchtelijke verhouding waarin zij staan tot hun tot straffen bevoegde meerderen en in op hen van toepassing zijnde bepalingen van financiële en administratieve aard dan wel in die welke in enig ander opzicht betrekking hebben op hun verzorging.
9. RIS-Regering zal passende faciliteiten verlenen aan de leden der voorlopige militaire missie en voorzien in volledige en passende geneeskundige verzorging dezer leden en hun gezinnen indien onderdeel van weermacht waartoe deze leden behoren daarin niet kan voorzien in verband met reorganisatie of terugtrekking der onder Nederlands bevel staande strijdkrachten dan wel om andere redenen.
10. Kosten voorlopige militaire missie komen lastens RIS. Evenwel zullen salarissen en emolumenten van leden der voorlopige militaire missie, die naast hun werkzaamheden behoevens voorlopige militaire missie voor onder Nederlands bevel staande strijdkrachten arbeiden, ten halve blijven lastens Koninkrijk der Nederlanden, voorzover deze niet uit andere hoofde lastens RIS komen. Er zal naar gestreefd dat leden voorlopige militaire missie uitsluitend werkzaamheden verrichten voor voorlopige militaire missie; in onderling overleg zal bepaald welke leden voorlopige militaire missie wel en welke niet uitsluitend behoevens voorlopige militaire missie zullen arbeiden. (Aantekening Afd. Verb.: Lees i.p.v. RIS in bovenstaande tekst steeds: 'Republiek der VSI')

II. Financieel-economische commissie. Op 29 Maart kwam overkappingscommissie bijeen waarbij aan commissies voor financieel-economische aangelegenheden ter nadere uitwerking mededeling werd gedaan van resultaten waartoe informeel ministerieel overleg inzake credietverlening inmiddels geleid. In principe ter zake overeengekomen dat Nederland crediet zal verstrekken tot 200 miljoen gulden waarbij uitgegaan van een deficit in onderling verkeer van 300 miljoen, waarvan RIS 100 miljoen zal afdekken. Deze afdekking op basis van verhouding 1 op 2 zal periodiek plaatsvinden bij overschrijding van swing. Bestaande swing ad 25 miljoen nominaal, te vergroten met tin voor financiering blijft ongewijzigd. Deze overeenkomst nog niet definitief maar hangt voor beide deelgenoten af van bevredigende regeling van nog uitstaande financiële-economische vraagstukken zoals regeling pensioenen, modus vivendi en regeling inzake tinverwerking in Nederland. Credietovereenkomst geldt in beginsel voor 1 jaar. Modus vivendi wordt als raam voor toekomstregeling gehandhaafd; hij zal voor een half jaar verlengd, daarna herzien en eventueel in handelsverdrag omgezet. Terzake van tinleveranties blijft status quo in beginsel gehandhaafd voor de drie jaar dat contract met USA is afgesloten. Half jaar avant expiratie daarvan zal overleg plaatsvinden. Dit geldt zowel verwerking in Nederland als beschikbaarstellen van tin in kader van handelspolitieke doeleinden. Met betrekking tot crediet dient opgemerkt dat eventueel groter deficit dan 300 miljoen buiten beschouwing gelaten, aangezien in verband met monetaire hervormingen van RIS verwacht mag dat deficit genoemd bedrag niet zal overschrijden en eerder geringer zal zijn. Voorts dient Nederlands crediet ter financiering van Nederlandse export naar Indonesië op grond waarvan RIS zorg zal dragen dat haar verkeer met derde landen dat over C rekening loopt als geheel genomen tenminste in evenwicht zal zijn. RIS heeft verklaard willen streven naar vergroting haar export naar Nederland teneinde deficit zo gering mogelijk doen zijn. Met betrekking tot garanties in ministerieel overleg overeengekomen dat op grond van feit dat RIS geven van zakelijk onderpand politiek onmogelijk acht Nederland en RIS tezamen stappen zullen doen bij crediteurlanden waar Nederland zich garant heeft gesteld teneinde van deze garantie worden ontslagen. In gevallen waar garantie gehandhaafd zou moeten, zoals door Nederland gegarandeerde obligatieleningen, zal RIS steeds tijdig maatregelen nemen om zonodig door extra exportstoot of ter beschikkingstelling van deviezen over provenuen beschikken om aan haar vervallen verplichtingen kunnen voldoen. Terzake van HG/HI rekening is van Nederlandse zijde consolidatie hiervan in uitzicht gesteld indien economisch-financiële besprekingen tot bevredigend resultaat leiden. Bovenstaande zal nader worden uitgewerkt door deskundigen beider deelgenoten. Overkappingscommissie kwam voorts tot overeenstemming over formulering inzake samenwerking op economisch en financieel terrein zoals vermeld in mijn 14 sub 3/1 welk aan plenaire zitting zal voorgelegd.

Tenslotte afgesproken dat over pensioenen nog nader ministerieel overleg zal plaatsvinden hetgeen door Liefstinck en Sjafruddin zal voorbereid.

III. Juridische en staatkundige werkgroep formuleerde op vergadering van 29 Maart door haar genomen besluiten, vide mijn 14 sub I welke aan plenaire zitting zullen voorgelegd.